

СӨЗБАШЫ

Хорматлы окыжылар!

Көне ахтиң китапларының бири болан «Юнус» сизиң элиңизде. Көне ахт билен Тәзе ахт асырларың жуммушинден тә шу гүнлере ченли дүнийәде иң сөйлүп окалян, китаплар шасы Мукаддес Китабы эмеле гетирйәр. Мукаддес Китабы түркменлерин, ахырсоңы, өз эне диллеринде окамаклык багтына эе болмаклары бизи бегендирйәр.

Мукаддес Китабы тержиме эдиш Институты шу китабың тержимечисине, редакторына хем-де онуң түркмен дилинде нешир эдилмегине голдав беренлере миннетдарлык билдирйәр.

ГИРИШ

«Юнус» Мукаддес Китапдакы бейлеки ныгамберлик китапларыннан тапавутланяр. Мунда Худайың эмринден боюн товлан ныгамбериң башдангечирмелери баян эдилйәр. Худай Юнуса Ысрайылың ганым душманы болан бейик Ассирия империясының пайтагты Ниневә гитмеги буюряр. Эмма Юнус Худайың хабарыны ол ере акитмек ислемейәр, чүнки Худайың Ниневәни йыкмак барадакы ниетини амала ашырмажакдыгына ол ынанярды. Энчеме ховсалалы вакалардан соң, Худайың эмрине Юнус хөвес билен боюн боляр. Йөне соңра өзүниң ыкбал чөзжөк хабарының ерине етирилмәндиги үчин, Юнус гахарланяр.

Бу Китапда Худайың Өз яраданларының ахлисине эркиниң етйәндиги, шол бир вагтың өзүнде-де, олары сөййәндиги, рехимлидиги, гүнәгечиждидиги, хатда жезаландырмагың, ёк этмегиң дерегине Өз халкының душманларыны-да Онуң гораяндыгы гөркезилйәр.

МАЗМУНЫ

Юнусың чагырылмагы	
ве онуң боюн товламагы	1:1-17
Юнусың тоба гелмеги ве халас эдилмеги	2:1-10
Юнусың Ниневәниң	
йыкылжакдыгы хакындакы хабары	3:1-10
Худайың Ниневә рехим этмеги	4:1-11

ЮНУС

1-НҖИ БАП

Юнус Реббиң эмринден боюн товляяр

¹Амытай оглы Юнуса Реббиң сөзи гелди: ²«Ханы бол, Ниневә – ол бейик шәхере гит-де, онуң халкының гүнәкәрдигини жар эт, чүнки оларың бетпәлиги Маңа аян болды».

³Йөне Юнус Реббиң назарындан гачып, Таршыша гитмек үчин ёла дүшди. Ол Ёпа шәхерине гелип, Таршыша гидйән бир гәми тапды. Гәминиң ёл кирейини төледи ве Реббиң назарындан гачып, Таршыша гитмек үчин, ол гәмичилер билен биле гәмә мүнди.

⁴Эмма Реб дензе гүйчли ел иберди; деңизде элхенч гай турды ве гәми чагшара гелди. ⁵Гәмичилери горкы гаплап алды; оларың херси өз худаыны чагырмага башлады. Гәмини еңлетмек үчин, олар йүклерини деңзе ташладылар. Юнус болса ашакда, гәминиң ички аммарында сүйжи ука гидипди. ⁶Гәминиң башлыгы онуң янына гелип: «Хей! Сен нәме ятырсың? Тур, өз худаыны чагыр. Белки, онун рехми инип, бизи халас эдер» дийди.

⁷Шол вагт гәмичилер бири-бирлерине: «Гелиң, бже аталың-да, хайсымыз себәпли бу бела дучар боландыгымызы билелиң» дийишдилер. Шейлеликде, олар гурра ташладылар. Гурра Юнуса дүшди.

⁸Онсоң: «Сен бизе айт, нәме себәпли бу бела саташдык? Бу ерде нәме ишләп йөрсүң? Ниреден гелийәрсин?»

Сен нирели? Хайсы халкдан боларсың?» дийип, олар ондан сорадылар.

⁹ Юнус булара: «Дензи ве гуры ери ярадан гөгүн Худайы Реббе сыгынярын. Мен еврейдин» дийип жогап берди. ¹⁰ Соңра гэмичилер жуда горкдулар ве Юнуса: «Нәме үчин бейтдин?» дийдилер. (Себәби Юнус олара өзүниң Реббин назарындан гачып баряндыгыны айдыпды.)

¹¹ Дениз гитдигисайы газаба мүнйәрди. Гэмичилер Юнуса: «Дениз көшешер ялы, биз сени нәме эдели?» дийдилер. ¹² Юнус олара: «Бу гая дучар болмагыңыза өзүмиң себәпкәрдигими мен билйәрин. Мени гөтериң-де, сува ташлан, шонда деңиз көшешер» дийди.

¹³ Олар етишибилдиклерине күрәкләп, кенара чыкмага дыржашардылар, йөне бу олара башартмаярды, чүнки деңиз гитдигисайы гүйчли чырпынып, олара гаршылык гөркөзйәрди. ¹⁴ Шондан соң олар Ребби чагырмага дурдулар: «Я Реб, бу адамың жаны үчин бизи хеләк этме, буларын хеммеси Сениң ислегин билен болды. Шоңа гөрә, бизи нәхак гана галдырма». ¹⁵ Соңра болса Юнуса гөтердилер-де, деңзин дүйбүне гойбердилер. Дениз дессине көшешди. ¹⁶ Гэмичилер Ребден гаты горкдулар; Оңа гурбанлык бердилер ве Оңа гулдук этмәге касам ичдилер.

2-НЖИ БАП

¹ Шондан соң Реб улы бир балыга Юнуса ювутмагы эвр этди. Юнус үч гижә-гүндизләп балыгын гарнында болды.

Юнусаң догасы

²⁻³ Соңра Юнус балыгын гарнындан өз Худайы Реббе йүзленип, шейле дога окады:

«Жебир чекенимде, я Реб, чагырдым Сени.

Жогап бердин маңа.

Өлүләр диярының гойнундан чагырдым Сени,

Эшитдин Сен наламы.

⁴ Чунлуга, деңизлерин багына ташладың мени.

Гуршады сувлар мени.

Әхли гүйчли толкунларын

Үстүмден гечди менин.

⁵ Шонда назарындан ковулдым дийдим,

Эй, Сениң мукаддес ыбадатханаңы

Ене нәдип гөрерин дийдим.

⁶ Сув кекирдегиме гелди.

Есир дүшдүм чунлуга.

Башыма чолашды деңиз отлары.

⁷ Индим дагларын көкүне.

Гапылары бакы япылян ере дүшдүм.

Йөне, эй Худайым Реб,

жанымы чунлукдан халас этдин.

⁸ Я Реб, жандан умыт үзенимде, Сени чагырдым.

Өз мукаддес ыбадатханаңда сөзүми эшитдин.

⁹ Пуч бутлара сыгынанлар

Өз вепалылыгыны терк этдилер.

¹⁰ Мен велин алкышлы айдымлар билен

Саңа гурбанлык берерин.

Касамымы бержай эдерин.

Гутулыш Ребдендир».

¹¹ Реб балыга эвр этди. Балык Юнуса гуры ере гусды.

3-НЖИ БАП

Юнус Реббе боюн боляр

¹⁻² Юнуса Реббин сөзи икинжи гезек гелди: «Ханы бол, Ниневә – шол бейик шәхере гит-де, Мениң өзүне айдынарларымы онуң халкына етир!»

³ Шунлукда, Юнус Реббин сөзүне боюн болды ве Ниневә тарап ёла дүшди. Ниневе жуда улы шәхерди. Онуң ол башындан бу башына ченли үч гүндүк ёлды. ⁴ Юнус шәхере гирди ве бир гүндүк ёл гечип: «Ене кырк гүнден Ниневе йыкылжак» дийип жар чекди. ⁵ Ниневелилер Худая

ынандылар. Олар улудан-кичэ ораза ыглан этдилер ве жул гейиндилер.

⁶ Бу хабар Ниневе патышасына етенде, ол тагтындан дүшүп, ша лыбасыны чыкарды ве жул гейнип, күл үстүнде отурды. ⁷ Соңра ол өзүниң хем-де төрелериниң адындан Ниневэниң халкына шейле буйрук берди: «Әхли адамлар-да, хайванлардыр мал-гаралар-да хич зат иймесинлер, сув-да ичмесинлер. ⁸ Ынсан-у хайван жул гейинсин, бар гүйжи билен Худая перят этсин, өз яман ёлундан дөнүп, бет ишлеринден эл чексин. ⁹ Белки, Худай пикирини үйтгедер, газабындан сакланар; шейдип, биз хеләк болмарыс».

¹⁰ Шондан соң Худай оларың эденлерини, яман ёлдан дөнениклерини гөрүп, газабындан сакланып, гөркезжек диен эрбетлигини олара гөркезмекден эл чекди.

4-НЖИ БАП

Юнус гахарланяр

¹ Юнус муңа гаты гамланды ве онуң гахары гелди. ² Ол Реббе шейле дога окады: «Я Реб, шейле болжагыны мен өз юрдумдакам айтманмыдым нәме? Мен шол себәпден хем дессине Таршыша гачдым-а. Сениң мерхементли, рехимли, хемише сабырлы, калбы сөйгүден долы Худайдыгыңы ве жеза бермекден эл чекмәге тайындыгыңы билйәрдим ахырын. ³ Инди болса, Я Реб, мениң жанымы ал, чүнки яшанымдан өленим говудыр».

⁴ Реб оңа: «Сениң гахарланмага хакың бармы?» дийди.

⁵ Юнус шәхерден чыкды ве онуң гүндогар тарапында бир ерде дыз эпди. Шол ерде өзүне чатма дикди ве шәхере нәме боляныны гөрмек үчин, ол онуң көлегесинде отурды. ⁶ Юнусың үстүне сая салар ялы ве оны көшешдирер ялы, Реб Худай ол ерде бир дүйп өсүмлик гөгертди. Муңа Юнусың гөвни галкынды. ⁷ Эмма эртеси гүн дандан Худай бир гурчук иберди ве ол гурчук өсүмлиги ичинден ийип, оны гуратды. ⁸ Гүн доганда, Худай гүндогардан эпгек өвүсдирди. Гүн Юнусың депесини гайнадып башлады, онда

ысгын-мыдар галмады. Ол өзүне өлүм диләп: «Яшанымдан өленим говудыр» дийди.

⁹ Худай Юнусдан: «Өсүмлик бабатда гахарланмага хакың бармы?» дийип сорады. Юнус: «Хава, хакым бар. Гахардан яна өзүме өлүм дилейәрин» дийди.

¹⁰⁻¹¹ Шонда Реб оңа шейле дийди: «Өз зәхметиң сиңмедик, бир гижәниң ичинде өсүп, бир гижәниң ичинде-де гуран өсүмлиге сениң небсиң агыранда, сагыны-солуны сайгарып билмейән йүз йигрими мүнден агдык адама ве көп мал-гарасы болан шейле улы шәхер Ниневә Мениң ненең хайпым гелмесин».